

WERKPLAN SURINAME 2022-2024

**taal:
unie**

Telefoon
+ 31 (0)70 – 346 95 48
E-mail
info@taalunie.org

Bezoekadres
Paleisstraat 9
2514 JA Den Haag
Nederland

Inhoudstafel

1. Beleidskader.....	5
2. Context en uitgangspunten.....	6
3. Strategische doelstellingen 2022-2024	6
4. Activiteiten per thema	7
5. Preferentiële institutionele partners	11

1. Beleidskader

- Taalunieoverdrag (9 september 1980)
- Associatieovereenkomst tussen de Republiek Suriname en de Nederlandse Taalunie (12 december 2003)
- Detacheringsovereenkomst tussen Minov en de Nederlandse Taalunie (6 november 2006)
- Meerjarenbeleidsplan 2020-2024 (Comité van Ministers 15 juni 2020)

2. Context en uitgangspunten

- Nederlands is de officiële taal van de Republiek Suriname, maar is niet voor iedereen ook de moedertaal. Meertaligheid is een belangrijk kenmerk van de Surinaamse samenleving.
- Suriname is geassocieerd lid van de Nederlandse Taalunie. Dat betekent dat Suriname, wanneer het dat ook wenst, wordt betrokken bij de werkzaamheden van de Taalunie. Daarvoor formuleerde men in de associatieovereenkomst de volgende uitgangspunten:
 - Taalunieactiviteiten vinden **bij voorkeur ‘taalgebiedbreed’** plaats.
 - We betrekken Suriname bij lopende Taalunieactiviteiten **‘waar dat zinvol is’**.
 - De samenwerking vindt plaats op basis van **gelijkwaardigheid**.
 - We zetten projecten op die specifiek gericht zijn op de ondersteuning van het **onderwijs in en van het Nederlands** in Suriname.
- In de associatieovereenkomst worden drie doelstellingen benoemd:
 - (1) ondersteuning van de inwoners van de Republiek Suriname bij het gebruik van de Nederlandse taal;
 - (2) ontwikkeling van onderwijs in en van het Nederlands;
 - (3) bevordering van de Nederlandstalige letteren.
- Suriname draagt via de detachering van een personeelslid (beleidssecretaris Suriname) bij aan de werking van de Nederlandse Taalunie.

3. Strategische doelstellingen 2022-2024

- **Internationalisering:** verzekeren van aansluiting van Suriname bij internationale netwerken voor het Nederlands; benutten van de Surinaams-Nederlandstalige cultuur als een bijkomende invalshoek voor de neerlandistiek intra en extra muros;
- **Inclusiviteit:** aandacht voor laaggeletterdheid en voor Surinamers die het Nederlands niet als moedertaal of omgevingstaal hebben;
- **Creativiteit en lezen:** ondersteunen van talige creativiteit die aansluit bij de Surinaamse cultuur (spoken word, eigen literatuurprijs) en stimuleren van uitwisseling met andere Nederlandstalige gebieden.

4. Activiteiten per thema

Algemeen

Vergroten van de betrokkenheid van Suriname bij de werkzaamheden van de Taalunie, onder meer door de beleidssecretaris Suriname (aangesteld per 1 oktober 2020) en de Raadscommissie Suriname (geïnstalleerd per 1 december 2021).

Thema 1 – Standaardtaal

Integratie van het Surinaams-Nederlands in de bestaande taalinfrastructuur voor het Nederlands.

Mogelijke acties:

- aanlevering Surinaams-Nederlandse taalmaterialen aan het IvdNT met het oog op de beschrijving van het Surinaams-Nederlands;
- beschrijving van het Surinaams-Nederlands: naast de lexicale beschrijving (zie Woordenboek van de Surinaamse Bijdrage aan het Nederlands 2021) is er behoefte aan grammaticale / morfologische / fonetische beschrijving van het Surinaams-Nederlands, onder meer in de Algemene Nederlandse Spraakkunst;
- eventueel taaladvies in Suriname: uit te voeren door Suriname (NTS) in samenwerking met NTU / IvdNT (taaladvies.net);
- identificeren van verdere behoeften van Suriname, zoals onder meer gebaseerd op de notitie “Taalbronnen Surinaams Nederlands” (november 2017) en bijkomende voorstellen uit Suriname.

Thema 2 – Nederlands en andere talen en taalvariëteiten

Deelname aan de onderzoeken naar de Staat van het Nederlands en het talenbeleid in het hoger onderwijs via de Anton de Kom Universiteit Suriname (AdeKUS) en het Instituut voor de Opleiding van Leraren (IOL).

Mogelijke acties:

- derde editie van de Staat van het Nederlands in Suriname vanaf najaar 2022;
- verdere aansluiting Suriname op talenbeleid in het hoger onderwijs.

Thema 3 – Onderwijs Nederlands in Vlaanderen en Nederland

Moedertaalonderwijs

Vraaggestuurde beleidsondersteuning. Onder meer door het delen van de visie op hedendaags onderwijs Nederlands (“Iedereen taalcompetent!”) met Suriname, met aanpassingen voor de Surinaamse situatie waar nodig.

Mogelijke acties:

- ondersteuning voor de modules mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid op Adek en IOL;
- ondersteuning voor het curriculum Nederlands op scholen.

Thema 4 – Onderwijs Nederlands buiten het taalgebied

Nederlands als vreemde taal

Vraaggestuurde ondersteuning. Er zijn regio's in het binnenland van Suriname waar het Nederlands een vreemde taal te noemen is en nauwelijks in de omgeving voorkomt. De behoeften van het –kleinschalige– onderwijs

Nederlands in de buurlanden van Suriname –Brazilië, Guyana en Frans-Guyana– kunnen hierbij ook meteen meegenomen worden. Suriname zal indien nodig bij de invoering hiervan, contact opnemen met de Taalunie voor eventuele hulp.

Neerlandistiek

De Taalunie verbindt de neerlandistiek wereldwijd. Het hoger onderwijs in de Nederlandse taal en literatuur in Suriname kan nog beter worden aangesloten op zowel de neerlandistiek binnen als die buiten het taalgebied.

Mogelijke acties:

- hoger onderwijs in Suriname en elders actief informeren over de mogelijkheden van docentenuitwisseling, gastschrijvers en andere samenwerkingsvormen;
- bevordering van onderzoek over Surinaams-Nederlands en over Surinaamse literatuur in de internationale neerlandistiek wereldwijd;
- ondersteuning van de masteropleiding Nederlands aan de ADEKUS.

Thema 5 – Taal en cultuur

Integratie van de Surinaamse talige culturen in bestaande infrastructuren en samenwerkingen voor het Nederlands, ondersteuning van de talige cultuur in Suriname en bevordering van culturele uitwisseling met andere Nederlandstalige landen en gebieden.

Concrete acties:

- aanlevering Surinaamse literatuur aan de DBNL: <https://www.dbnl.org/letterkunde/suriname/>;
- samenwerking voor een Surinaams boekenportaal / leesbevordering: www.boekenportaal.sr;
- samenwerking voor archivering talig cultureel erfgoed;
- opzet eigen culturele taalprijs: Ibis-prijs;
- stimulering Surinaamse toneelschrijfkunst;
- betere bekendmaking Surinaamse talige cultuur in Nederland/Vlaanderen, waaronder ook kinder- en jeugdliteratuur (diversiteitsbevordering);
- verdere culturele ontmoeting en uitwisseling op het gebied van literatuur en podiumkunsten.

De Nationale Taalraad Suriname (NTS) zal zich met medewerking van de Raadscommissie over dit thema buigen, en zal zorgen voor de verdere uitwerking ervan.

ontwikkeling

positieve benadering

uitdagingen

gevoel voor leerlingen

het gaat om 'leer'-kracht

jij bent belangrijk!

betekenisvol leren

gelijke kansen voor iedereen

ruimtegevoel maken

leren met plezier

Ik geloof in jou!

BEWUST EN AANDOENDELIJK ONSERWIJK OUDEREN EN OUDERS DORPEN OEFEN

je thuis laat je leren

leiden is niet antwoorden geven

kwaliteit, een zorg voor allen

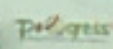
samen sterk

vertrouwen op de school

vernieuwen doe je samen

de kinderen leren

5. Preferentiële institutionele partners

- Beleidssecretaris Nederlandse Taalunie in Suriname
- Raadscommissie Suriname
- Surinaamse overheid:
 - Minister van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur
 - Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur
 - Nationale Taalraad Suriname
 - Ambassade in Den Haag
 - Ambassade in Brussel
- Commissie Onderwijs van de Nationale Assemblée
- Ambassade van Nederland in Paramaribo
- Ambassade van België in Kingston / Vlaams Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken
- Onderwijsinstellingen:
 - Instituut voor de Opleiding van Leraren (IOL)
 - Anton de Kom Universiteit van Suriname (AdeKUS)
 - Institute for Graduate Studies and Research (IGSR)
- Andere:
 - Schrijversgroep '77
 - Surinaamse Vereniging voor Neerlandici
 - CARAN

